V torek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom za vse leto 8 gl. — k, za pol leta . . 4 „ — „ za četrt leta . 2 „ 20 „

Po pošti:

Za vse leto 10 gl. — k, za pol leta . 5 „ — „ za četrt leta 2 „ 60 „

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 184.

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:

Za navadno dvestopno vrsto se plačuje 6 kr., če se natisne 1krat, 5 kr. če se tiska 2krat, 4 kr. če se tiska 3krat-veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačat kolek (štempelj) za 30 k.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Št. 42. **V Mariboru 10. aprila 1869.** **Tečaj II.**

Ruska in drugi Slovani.

I.

Skoro vsi veči slovanski in neslovanski časopisi govoré o članku, ki ga je nedavno prinesel o panslavizmu ruski „Golos“, ter mu eni več eni menj važnosti prisojajo. Menimo, da je torej potrebno, da tudi Slovenci kratko spregovorimo o njem. Članek, iz kterega z nekim dopadajenjem nemško-judovski listi hoté brati rusko odpovedno pismo nam drugim Slovanom, obrnen je v prvi vrsti proti Čehom. Izpustivši torej to, kar je samo Čehom pisano, podajamo svojim bralcem v prestavi konec onega članka, ki se obrača na vse zapadne Slovane. Pridržujemo si za prihodnjić nekoliko o tej izjavi spregovoriti, denes pa že lehko rečemo, da kakor bodo naši bralci iz tega odlomka videli, cela stvar nikakor tega hrupa ne zaslužuje, kakor ga je po svetu naredila. „Golos“ piše: „Ako ne morejo avstrijski Slovanje veliko upati od Dunaja ali Pešte, kaj imajo storiti? To ostati kar so, kakor svetuje berolinska „Correspond. Tschèque“ in čakati na izpolnenje tega, kar se ne da izpolniti, ali iskati drugih pripomočkov, da si zboljšajo svoj stan? — Za nas Ruse je to vprašanje druge vrste, za zapadne Slovane pa vprašanje življenja in smrti. Moč Ruske se ne zmanjša ni za las, ako se zapadni Slovani brez odloka ponemščijo, pomagjarijo ali poturčijo, pa Slovanje tako zgubivši svojo narodnost končajo svoj političen život. Kaj je tedaj za-nje naj bolje? Zliti se v eden mogočen narod (pa nikoli v eno državo, česar noben razumen človek niti na Ruskem niti v drugih slovanskih deželah ne misli) ali pa popolnoma zgodovinski pot zapustiti? To je vprašanje, na ktero odgovoriti se ne čutimo poklicane. Mi smo samo tega prepričanja, da Rusko samo ne dovoli svojih mej za Dunaj in Prut zaztegniti, ako bi ravno prebivalci slovanskih dežel sami želeli, podložniki ruske države postati. Rusko ne dovoli v to zarad tega, ker je razširjenje mej zanj nad mero neugodno. Zavarovanje zapadnih mej stoji že zdaj nekoliko stotin milijonov, in popolno zavarovanje jih še več požre; nove meje bi tirjale še veči napenjanje naših moči v tem obziru, in bi našo pozicijo slabile. O administrativnih neugodnostih novih aneksij še govoriti ni treba, jasno je vsakemu, ki pozna napake naše administracije, ki izvirajo iz velike oddaljnosti ruskih dežel. Tedaj bi bilo zagotovljenje, da Rusko izrekaje svoje srčno sočutje nad žalostnim stanjem zapadnih bratov, jih namerava pogoltniti, toliko, kakor premišljeno sumničenje Rusije, kakor jo sumničijo Poljaki, ali pa kratkovidnost — in kratkovidnih je žalibože dosta tudi med Čehi, čeravno se je Čehom najmanj treba bati, da bi jih Rusija pogoltnila. V resnici bi bilo žalostno, ko bi narodna stranka česka bila neprijateljica panslavizma. Namen panslavizma ni: vse slovanske narode v eno državo zliti, nego ozko zedinjenje med slovanskimi plemeni; pameten namen, ker živeči vsak za-se, bodo Slovani večno sluge drugih narodov. Le takrat, če žrtvujejo svoje posebnosti občnemu blagu, lahko zopet zgubljeno neodvisnost zadobijo. Kar se Ruskega tiče, more slovanskim zadevam le tako koristiti, da edinosti pot nadeluje, pa tudi to samotakrat, ako Slovani to sami želé. Če pa zapadni Slovani spoznajo, da more ta namen z večim vspehom doseči drugi narod (Poljaki, Turki, Magjari — to je nam vse eno), potem bo Rusija prepustila zapadne Slovane osodi, in začela z novo gorečnostjo pečati se s svojimi notranjimi zadevami.“

Tako torej „Golos“ govori. Že „Slov. Naroda“ peterburški dopisnik, ki gotovo rusko časopisje dobro pozna, je v zadnjih svojih pismih omenil, da se „Golos“ celo v ruskih notranjih zadevah večkrat zaleti. Torej je pač lehko misliti, da je tudi ta njegov glas le n j e g o v glas, sosebno v onih mestih, kjer se na apodiktično stalo postavi in pravi, da je Rusiji vse en kup, ali se zapadni Slovani ponemčijo, ali pomagjarijo, ali poturčijo. Vendar, če „Golos“ pravi, da niti v Ruski, niti pri druzih Slovanih nihče na to ne misli, da bi Rusija svoje državne meje raztegnila, da torej noče in ne more želeti, da bi n. pr. mi zapadni Jugoslovani neposredno prišli pod samovladno žezlo ruskega cara, temuč, da je Slovanom s časom le želeti n a r o d n e g a zedinjenja, zedinjenja v enem književnem — ali rekel bi d i p l o m a t i č n e m j e z i k u: mi ne nahajamo v tem nobene grozovitosti, ktere bi se nam kot Slovanom in za ohranitev svoje slovanske narodnosti skrbečim, bilo ustrašiti, o čemer v prihodnjem članku več.

Porotne sodbe.

III.

Postava je — kakor ni mogla drugače — dobro preskrbela, da se redno napravijo spiski porotnikov. V §. 6 je določila: „V mestu, kjer ima tiskovna sodnija svoj sedež, in v onih sosednjih srenjah, ki se imajo po 1. §. k mestu vzeti, naj sestavi srenjski predstojnik s pomočjo dveh srenjskih odbornikov natančen spisek vseh onih srenjčanov, ki so po §. 2. poklicani k porotnemu poslu in se mu niso po §. 5. odpovedali. Spisek naj se napravi v abecednem redu in se ima v njem zapisati rodovinsko in krstno ime, stan ali posel in stanovanje porotnega moža. Ta spisek je prvotni zapisnik porotnikov.“ — §. 7 določuje: Prvotni zapisniki morajo ležati vsaj osem dni v uradu srenjskega predstojnika, tako da si jih more vsakdo ogledati. To se ima, javno razglasiti, kakor je v dotičnem kraji navada in razglasilu pristaviti poduk o pravici pritožbe proti zapisniku. Vsak srenjčan ima med tem časom pravico pismeno ali pa na zapisnik pri srenjskem predstojniku pritožiti se, če se mu zdi, da so izpuščeni postavno sposobni, ali pa zapisani postavno izključeni možje; tudi ima vsakdo pravico naznaniti, zakaj bi ne hotel biti porotnik. — §. 8 določuje: „O teh ugovorih konečno in veljavno razsoja srenjski zastop. Ako se mu zdi ugovor opravičen, mora se takoj porotni zapisnik po tem popraviti in to oznaniti na uradu in pa vdeleženi osebi. Pritožniku se ima tudi naznaniti, ako se je njegov ugovor zavrgel, isto tako se ima goditi, če se je kdo porotništva branil.“

Prvotni zapisnik porotnih mož je po vsem tem popolnoma v postavi določen in se ne bo dalo proti njemu ničesar reči, ako bodo srenjčani sami skrbeli, da se jim postavna pravica ne krati, in pa da se ne jemljejo v za-

Listek.

Volitve v angleški parlament.

(Konec.)

Mislimo si nadalje, da se je tako za volitev pripravljalo več tednov na vse strani z enako gorečnostjo in delavnostjo: tiskar in pivničar sta imela srečne ure, „Independent“ in „Gazette“ sta z večo in večo provincijalno zgovornostjo drug drugega pobijala, liberalni in konservativni agenti in odbori si delajo gledé srečnega uspeha enaka sanguinična obetanja, odborove seje so se pomnožile, kandidata sta dva-ali trikrat na teden govorila v javnih shodih (meetings) in sta srečno prestala navadne interpelacije, vsa zvita vprašanja in semtertje precej čokasti humor volilcev; nekoliko taborov je izreklo svoj sklep, da ne voli druzega kakor Sira Johna Fitzboodle-a, nekoliko druzih pa ravno tako odločno, da ne sme nihče drug voljen biti kakor Mr. Millbank. Konečno je notranje ministerstvo volitev razpisalo in okrajni glavar v Bishop's Burtonu je oklical dan volitve. Zdaj postaja od dne do dne burneje v našem volilnem okraji. Agenti svoja dela in priprave širje in širje raztegujejo. Povsodi ima volilcev, ki stanujejo daleč od volilnega kraja; da se taki volilci vkupe spravijo, ponajmeta oba kandidata vse vozove, kar jih je dobiti v okolici.

Vsak volilni okraj ima svoje rogovileže, suroveže, na ktere je treba dobro paziti. Agenta si torej hitro prizadevata, kupiti si te ljudi za toliko in toliko goldinarjev enega in jih v čete vrediti ter postaviti pod posebno povelje. Konservativna soderga se zbere pred glavnim taboriščem Sira Johna Fitzboodle-a, liberalni pébel okolo taborišča Millbankovega; ona se do hripavosti preupije, kader Fitzboodle, ta kader Millbank počasti Bishop's Burton s svojo nazočnostjo. Ena nagaja drugi, kjer in kakor le mogoče. Da se povekša hrum in svečanost, ne sme se pogrešati nekoliko godeb in iz lahko umljivih razlogov se posebno na to pazi, da v nobeni godbi ni premalo bobnov in trombet. Burtonski trgovci predadé neizmerno blaga za rdeče in in modre trakove, prepasnice, ovoze, zastave in bandera; tesarji začno na trgu postavljati odre in bajtice za glasovanje (Polling Booths). Oba ponudnika gresta še enkrat od hiše do hiše. Vso svojo zgovornost napenjata, da bi jima volilci določno obljubili svoje glasove. Tudi ne pozabita, da bi ne omenjala, koliko denarja hočeta podpisati za okrajno šolo, okrajno bolnišče ali za okrajni dir na stavo. S posebno uljudnostjo si prizadevata okolo omahljivih volilcev, ki so se iz svojih dobrih razlogov do zadnjega trenotka obotavljali tej ali oni stranki za trdno obljubiti svoj glas.

Med takimi pripravami se približa dan imenovanja (Nomination-Day). Slavnostno olepšanega ponudnika v dolgem sprovodu spremljajo njegovi privrženci po slavnostno ozalšanih ulicah na tržni prostor. Med sprevodom svira hrumeča godba, bobna in trobenta, v stolpih zvone vsi zvonovi. Sir John Fitzboodle in njegov odbor se postavita na desno, Mr. Millbank in njegovi prijatelji na levo plat odra; glavar v sredi predseduje, okolo pa hruši ljudstvo, med kterim se meša kupljeni liberalni in konservativni pebel. Član konservativnega odbora iz odra priporoča Sira Johna Fitzboodle-a, član liberalnega odbora pak Mr. Millbanka kot najvrednejšega poslanca in zastopnika burtonskega v parlamentu. Oba ponudnika, eden za drugim govorita, a hrup je tolikošen, da ju sliši komaj najbliža okolica; konservatine zdravoklice, ki se zaslišijo, ko nastopi Sir John Fitzboodle, prehrumi sikanje, kričanje, roganje, tulenje, pavke in trombete Millbankitov; zdravoklice namenjene Mr. Millbanku uduši rujovenje Fitzboodleancev. Pri tej priliki si često sežejo v lase, pod rebra ali kamor sploh doleti. Oder bombardirajo z jabelki, gnjilimi jajci itd., ljudstvo pa se pozdravlja s pestmi in krepelji. Večidel reč ne gre predaleč, samo da je ta pa oni ktero vjel; včasi pa teče tudi kri; civilna straža, v ktero so se prostovoljno zbrali častitljivi prebivalci, ne more napraviti reda; treba je poklicati vojakov, ki jih nekoliko vtaknejo v luknjo. Vse to se zdaj ne godi tako pogosto kakor nekdaj; vendar se te lepe navade kaže nekoliko pri vsaki novi volitvi, zlasti tam kjer je med nižim prebivalstvom mnogo Ircev. Ko se je napravil za silo mir, skuša glavar — predsednik obravnavanje dokončati. Glavar vpraša, kteri izmed ponudnikov je volilcem ljubši in po številu vzdignenih rok sodi in razsodi, če-

pisnik možje, kterim postava te pravici ne daje. Toda s tem je še malo pomagano. Možje zapisani v prvotnem zapizniku niso še porotniki, ki imajo soditi o krivnji ali nekrivnji; iz vseh teh se imajo še le porotniki voliti ali izbirati. Pa ne morebiti tako kakor pri volitvah za deželni zbor, da bi bili možje zapisani v prvotnem zapisniku tudi volilno truplo, ki samo voli izmed sebe svoje zaupne može. Ne vemo, zakaj naša postavodaja mož, ki se jej sposobni zde soditi o krivnji in nekrivnji časnikarjev, ni sposobnih spoznala, da bi sami izmed sebe izbirali najsposobnejše, najznačnejše in najtrezneje. Samo to vemo, da jim je postavila necega varuha, ki ima mesto njih volitev opravljati. Pa berimo kako se ta nezaupnica do prvotnih porotnih mož v postavi sami glasi. §. 9. določuje: „Ko je pretekla v postavi določena doba, in ako so se med njo pritožbe oglasile, potem ko je srenjsko zastopništvo o pritožbah razsodilo, naj se sestavi komisija najmanj šestih ali k večemu dvanajstih članov srenjskega zastopa tistega mesta, kjer ima tiskovna sodnija svoj sedež. Polovico teh članov izbere predsednik sodišča I. stopinje, drugo polovico pa srenjski predstojnik. Ta komisija, kteri predseduje okrajni glavar, v mestih z lastno srenjsko postavo pa srenjski predstojnik, naj iz prvotnega zapisnika sestavi letni zapisnik porotnikov (t. j. zapisnik onih porotnikov, ki imajo leto in dan porotniški posel brezplačno opravljati) in naj v ta namen voli one može, ki so zarad svoje razumnost, poštenosti, pravnega mišljenja in značajnosti za porotniški posel posebno sposobni. Ako je bilo treba sosednje srenje k mestu vzeti, naj se poprej prvotni zapisniki vsega okraja sestavijo v en sam zapisnik. V komisijo, ki ima sestaviti letni zapisnik, naj se vzeme, kader se tiče porotnikov sosednjih srenj, tudi predstojnik in en član dotičnega srenjskega zastopa. Proti sklepom volilne komisije pritožba ni dopuščena."

Določila tega paragrafa so gotovo najslabejša stran vse porotne postave in v eni sami potezi razderó, kar ima postava dobrega, tako da smemo naravnost trditi, da je §. 9 postave o sestavljanji porotnih sodnij prava nesreča za novo, toliko potrebno in tako željno pričakovano napravo vsake pravne države. Pravnih sumenj proti njemu je zlasti iz našega stališča toliko, da nam je za denes mogoče omenjati le onih, ki so popolnoma splošne narave, torej ne navezane niti na politično, niti na narodno prepričanje. Kakor smo že zgoraj pokazali, volilno truplo za prvotne može niso prvotni porotniki, ampak srenjsko zastopništvo. Kako pridejo srenjski zastopniki do tega posla, ali za prav do te pravice? Ako si ogledamo volilni red za srenjska zastopništva in ga primerjamo z onimi določili porotne postave, ktera določujejo, kdo je sposoben za porotnega moža, našli bomo, da je mnogo oseb iz prvotnega porotnega zapisnika izključenih, da pa vendar smejo ravno iste osebe voljene biti v srenjski zastop. Tako n. pr. smejo biti in dejansko tudi so srenjski zastopniki uradniki, učitelji, duhovniki, vojaki. Postavodaja je imela dobrih razlogov, da je vse te osebe izbrisala izmed števila porotnih mož; vendar pa je ravno njim, ki ne smejo biti sami porotniki, priznala pravico presojati in odločevati, kdo naj bo porotni mož. Ako je imela postavodaja razlogov komu lastnost porotnega moža odrekati, gotovo bi bila lahko našla med temi razlogi jih tudi nekoliko, zarad kterih bi se bil moral enkrat izključenim možem odteganiti vsak upljiv na novo ustanovo. To se ni storilo; da se ni storilo j, e v naših očeh velika nedoslednost, ki novi postavi nikakor ni na čast.

Ako je pa — sicer nepripoznano — res srenjski zastop edino truplo, kteremu se sme volitev porotnih mož zaupati, zakaj se ni volitev zaupala vsemu zastopništvu? zakaj jih je sicer toliko in toliko poklicanih, pa jih bo samo 6—12 izvoljenih? zakaj bota te izvoljene volila le dva moža, župan in sodnijski predsednik? In ako je res zastopništvo tolikega zaupanja vredno, njegovo veliko število pa bi morebiti ne bilo vgodno za volitev, zakaj si ne sme srenjski zastop sam izbrati onih 6 — 12 zaupnih mož v komisijo? Če je smel voliti srenjski zbor ona dva moža, ki imata sestaviti prvotne spiske, zakaj ne bi smel voliti tudi komisije? Ako se je princip volitve že sprejel za porotne sodnije, zakaj se je lepemu principu pritaknila samovolja županova, zakaj samovolja predsednikova? To skakanje od enega principa do druzega kaže, da postavodaja ni zaupala niti srenjskemu zastopu, niti prvotnim porotnikom in menda vsej novi ustanovi ne; ne moremo pa si misliti, da bi nezaupanje od ene izbujalo zaupanje do druge strani — brez mejusobnega zaupanja pa so izgubile porotne sodnije svojo glavno podlago. Da ne bi se pa mislilo, da mi iz prazne opozicije po premislikih in sumnjah iščemo, naj dostavimo, da je n. pr. tudi nemško demokratično društvo v Gradcu izreklo, da pri sedanjem sestavljanji porotnih sodnij boiz političnih razlogov marsikteri nesposoben mož prišel na letni zapisnik, in da se bo iz ravno takih razlogov marsikteri izpustil, ki ima vse potrebne lastnosti.

---

gava je večina. Ali ponudnik, ki je ostal v manjšini, s tako odloko ni zadovoljen, on tirja osebnega glasovanja in predsednik določi dan, kterega se ima zadnji del volilnega boja dokončati.

Med ljudstvom zdaj vse kipi. Odbori se neprestano posvetujejo, pivnice so bolj natlačene kakor kedaj, tiskarnica razpošilja nebrojnih plakatov in proklamacij, kandidata in agenti govore in agitujejo od „zore do mraka, od mraka do dne" vse se rabi: zvijača, pregovarjanje, vsakovrstno žuganje, in dasiravno so odbori o vseh dogodkih natanko poučeni, je dostokrat do zadnjega trenotka dvomljivo, ktera stranka bo zmagala. Mogoče je da kupljeni pomagači ene stranke popolnoma upijanijo volilce druge stranke in jih pijane kje poskrikejo, dokler je volitev dovršena. Morebiti prevrne svoj voz nerodni kočijaž, ki je dovažal volilce iz okolice, tako da pridejo prekasno k volitvi. Morebiti odločijo volitev poprej omahljivi in nezanesljivi volilci. Morebiti najde izvedavi agent še v zadnjem trenotku pijane volilce, jih pelje pod kap in jih z vodo še naredi sposobne, da morejo voliti. S kratka, poleg delavnosti in strasti posameznih strank izid vedno semtertje nagiblje nepreračunljivi slučaj, toliko časa, da so vsi glasovi oddani in boj končan. Glasovi se oddajajo v posebno za to narejenih kolibah, kjer jih mestni pisarji in zaprisežení prisedniki zapisujejo v svoje knjige. Zunajno je trg takovšen, kakor na dan imenovanja. Mnogo rudečih in modrih zastav, napisov in trakov, mnogo godbe, tekanja in vozarije, mnogo hurraklicov, kričanja, žvižganja in rujovenja, kakor se prikaže liberalen ali konservativen volilec pri volilni kolibi. Vsako uro naznanja v plakatih vsaka stranka, koliko glasov se je že oddalo in koliko je oddanih za dotično stranko. Posebni poslanci tekajo med kolibami in odborovimi hišami sem in tje; Millbank in Fitzboodle se radujeta ali obupujeta, kakor je bilo zadnje sporočilo vgodno ali ni. Konečno je volitev izvršena, gromeči zdravoklici naznanjajo, da je Fitzboodle padel in Bishop's Burton bo poslal liberalnega zastopnika v novi parlament. Tako se voli na Angleškem. Opomniti je le še, da prvi volijo — navodno po dva dni — mestni volilci, nekoliko dni pa oni iz kmečkih okrajev.

Čehi in predlitavski ministri.

Ni ga svetnika v nebesih pa tudi ne grešnika na zemlji, kteri bi mogel narodno samosvestega avstrijskega Slovana preveriti, da so očetje sedanje politične osnove v Avstriji Slovanom naklonjeni, marveč je celemu svetu znano, da so, odkar so avstrijski državniki dvalizem vpeljali, Slovani bolj in bolj na zid pritisneni. Izmed vseh avstrijskih Slovanov so Čehi to stvar najbolj do dobrega izpoznali ter so po tem tudi svojo politiko ustrojili, ktere se zvesto drže, negledé na to, ali jih drugi avstrijski Slovani posnemajo ali ne. Oportunska ali kruhova politike se Čehom nikakor ne more očitati; oni se ne dajo niti praznim obljubam zapeljati niti sladkim besedam zmotiti, pa tudi ne ostremu žuganju ostrašiti; oni ne padajo na kolena, če njim le kak velik gospod „živijo" zakliče. S takim vedenjem Čehi niso le najostreje pozornosti predlitavskih ministrov na se obrnili, ampak zadobili so si tudi ime značajnega, junaškega naroda pred celim svetom, kar je gotovo neprecenljive važnosti. Žalibog, da so češki časopisi med Slovenci premalo razširjeni, da bi se slovenski narod iz njih učil, koliko je treba narodu za narodove in jezikove pravice pretrpeti, koliko se je treba za narod truditi, koliko mora biti slehrni pripravljen, za blagor naroda žrtvovati, ne le časnega premoženja, marveč celo osebno svobodo, če to okoliščine tirjajo. Geslo českega naroda je: „Ne dajmo se", in tega gesla so se do zdaj Čehi neodvratno držali in s tem geslom bodo veliko gotoveje dosegli, kar zahtevajo, kakor pa drugi oportunci ali kruhovi politikarji, ki mislijo, da bodo nebeško kraljestvo ravnopravnosti le oni posedli, kteri v državnem zboru pred škotskimi vrati dvalizmu ministrirajo. Latinski pregovor pravi: „audaces fortuna juvat". Da bi upor Čehov proti dualizmu zatrli, so predlitavski ministri na Českem strune tako hudo napeli, da je českemu narodu res največe narodne zavesti, najiskrenejšega domoljubja in neomahljive značajnosti treba, da se ne upogne vladni sili. — In češki narod se jej ni upognil — kljubu vsem sodnijskim preiskavam in ječam, kljubu vsem še nikdar tolikim in tolikerim denarnim kaznim, kljubu izjemnemu stanji na Českem. Med najhujimi stiskami českega naroda pogum ni zapustil, marveč češki narod še vedno pogumneji postaja. Nehoté se človek domisli na kralja Antijoha in na Makabejsko mater s sedmero sinovi. Češki časopisi sami pravijo, da so sedanje politične razmere češki narod ojačile. Prav zanimivo in posebno nam Slovencem podučno je, kar piše češki časopis „Koruna" dne 20. marca o českih razmerah in o političnem mišljenji Čehov. Omenjeni list nekemu uradnemu časopisu dobro levite bere zarad zasmehovenja Velvarcev, ki so tekli z denarji k davkariji dolžne davke plačat, ko so le enega samega husarja zagledali. Nevem, pravi „Koruna", zakaj se uradni listek plačnikom dolžnih davkov posmehuje, ki so se vojakov (vojaškega sekacijona) prestrašili. Uradni listek vendar menda ni hotel s tem v izgled staviti dolžnikov davkov na Magjarskem, ki so se vse drugače obnašali, ki so na sekacijon poslanim vojakom, kar se dá dobro stregli, davke so pa vendar le dolžni ostali?! — Dalje piše „Koruna" o predlitavskem pravosodnem ministru dr. Herbst-u tako-le:

Ta gospod je pri nas prav malo priljubljen, to je dobro znano, pa se mu imamo vendar le veliko zahvaliti, ker on je iz nas nekaj storil, da si tudi ni imel morebiti tega namena. Nam se je vedno očitalo, da smo kljubu vsem našim škodam in pri vsem trpljenji vendar le vedno pripravljeni vse za Avstrijo storiti, in da same lojalnosti in vdanosti kipimo, če se nam le dobrotljiva vlada nasmeja. Sam Bismark je neki enkrat o nas pravil, da smo bojè lojalni, kader bi ne imeli biti, in da nasprotujemo, ko nam nič ne pomaga. Nočem tajiti, da je veliko resničnega na tem, ker bilo je pri nas od nekdaj mnogo ljudi, ki so bili takoj zadovoljni, če je le kak velik gospod ž njimi češki pregovoril. Pripoznavam, da so ti ljudje tudi domoljubi, in sicer prav pošteni, ali v politiki so grozno kratkovidni; oni mislijo, da je že vse dobljeno, če se le češki govori, ker to jim se vé da ne pride na misel, da nastopi navadno precej po tem doba, ko se na slovanski ogovor nemški odgovarja. Takih domoljubov je bilo pred nekaj leti pri nas na tisoče, morebiti se še spominjate, da so prejšnjemu namestniku grofu Belkredi-mu bakljado napravili, — zakaj? — govorilo se je o njem, da ne bo po nas coklal! — Ta rod povmira, in ako bodo (kar večni Bog milostivo daj!) sedanje razmere le še nekaj časa trajale, pa smemo pričakovati, da se bode število takih českih zadovoljnežev, ki za vsacega molijo, kdor le kedaj kakšen češki odgovor izjecija, tako skrčilo, da ne bodo imeli v našem javnem življenji nikjer več tehtnosti. Ta zasluga za nas se more le dr. Herbst-u prisojevati. Zanesite se, da govorim brez ironije (brez zasmehovanja;) to je moje trdno prepričanje, da bi bilo pol našega tabora na prvo znamenje teklo poravnat se z vlado, ko bi ne bilo dr. Herbst-a in njegovih modrih pajdašev. Denes se tega ne bojimo; javno mnenje pri nas je tako, če prav politiški listi o tej stvari ne smejo ničesar pisati, da se nikdo ne prikaže z nekdanjo fantasijo (sanjarijo) o poravnanji na beli dan. Pred enem

letom bi bilo to britkeje, morebiti bi nas bili kamenali, ako bi se bili predrzneli govoriti proti poravnanji z vlado. Zatorej vselej v duhu kličem: gospodine razmnožuj — kader čitam politične obsodbe ali če izvem o zapadlih časnikarskih kavcijah, ali o sekacijonih ali o husarjih; kar smo v mladosti zamudili, tega se moramo zdaj naučiti, brez ljudi ni mogoče nasprotovati, in naši ljudje so potrebovali in še potrebujejo gospoda Herbst-a in tudi njegovih tovarišev, ktere imajo za naše najzvesteje zaveznike proti poravnalni mrzlici. — Nekteri časopisi prinašajo povest, da bode listu „Correspondance Tchèque“ prav brzo pot v Prago zagrajena itd. Jaz tega ne verujem, ker se mi nemogoče zdi, da bi ktera avstrijska uradnija kaj takega učinila, ker bilo bi jasno, da gospodje od tam gori ne poznajo namena tega časopisa; vsaj vendar menda ne mislijo, da mi za se francoski pišemo, ali da vredništvu tega časopisa na tem kaj leži, da se nekoliko njegovih istisov v Avstrijo spravi?! Ti nam dohajajo sem le v kratek čas, ker nikdo se ni nanje naročil. Litografirana korespondenca nima namena, da bi se zelo razširila, marveč ona se spisuje za visoke politične kroge, za vredništva velikih žurnalov in za gotove osobe, ki so večidel za granicami (v tujih deželah). Recite tedaj, ali bi ne bilo smešno prepovedovati, da bi ne dohajalo morebiti, teh sto istisov v Avstrijo, da bi namreč gospodje ministri in njihova vredništva ne dobivali „Correspondance“ in da bi ne vedeli, kaj ona po sveti o njih pripoveduje! To bi se reklo zatiskati si oči, da bi nas svet ne videl. — Ali mogoče je pa pri nam vse. „Correspondance Tchèque“ pa s tem doseže veliko slavo (triumf), ona tujim deželam tekoj sama sebe v dokaz pred oči postavi, kako je z svobodomiselno sistemo in liberalismom v Avstriji.

Dopisi.

V Ljubljani 7. apr. J. R. [Izv. dop.] Župana, kakor se Vam je že naznanilo torej imamo kakor tudi njegovega namestnika. Prav flegmatična seja je bila zvečer 5. aprila, pri kteri se je vršila volitev župana in njegovega namestnika. Ne vemo, zakaj je predsedoval g. Seunigg, ker po parlamentarnem redu bi imel predsedovati naj stareji odbornik in ta je gosp. Sakreischegg!!

Da čast. občinstvo izve, kako so se motale reči, od kar je bil kvas za župana postavljen, si štejmo v dolžnost javno povedati omenjenje dogodke: V duhu je bilo celo konstuticijonalno društvo za Dežmana kot župana. Ali kjer je gosp. Dežman pri narodu ne v najbolšem spominu, in je tega on sam prepričan, ni hotel tedaj prevzeti častne službe. Prišla je torej vrsta na dra. Suppana, kteri je tako rekoč prisiljen bil in sicer zoper svojo voljo župantsvo prevzeti, kar je storil le s tem pogojem da bo, ako se vnema opozicija, brž službo položil, ker se je le zarad nadležnosti poslu podvrgel. Z 29. glasovi je bil izvoljen predsednik konstitucijolnega društva za purgarmajstra. Vivat v trenetku med odborniki in poslušalci penzionisti, tudi gosp. Dr. Sch. je bil vmes, in je z omrelo na vso silo na tla tolkel in skakal od veselja; on sam je vpil „slava“ češ, da bo misliti, da narodnjaki „slava“ kličejo novemu županu, a narodnjaki, kterih je bilo le malo nazočih so se čisto pasivno obnašali.

Novi župan se je potem prav ironično zahvalil za čast župana in da, ako bi prav ne delal, mu naj odbor naznani, da odloži službo.

Na to je Dežmann deklamiral „glorijo in excelsis“ županu v navadnih frazah. Vrstila se je potem volitev žup. namestnika, kdo nek bo? Pa saj je že vsak naprej vedel, da bolj zmožnega ni kakor Dežman. In nismo se motili, z 29 glasovi je bil izvoljen zoper enega kterega je dobil Seunigg. Gromoviti „Hoch-“ in „Vivat-“ klici med odborniki in penzionisti itd. Dr. Sch. je pričel zopet z „marelo“ ob tla tleči, „slava“ klicati kakor prej, toda tudi zdaj on sam; zakaj to, je obče znano. Mislimo, da on še poprej ni nikoli „Slave“ klical.

Dr. Kaltenegger je na to nektere besede govoril o „karakterfestigkeit“ novo izvoljenih, kakor da bi nihče ne poznal njih preteklosti. Ko je bilo to končano je doktor Sch. dohtarju Keesbacherju, zraven kterega je stal, kakor „äusserer Rath“ začel na uho šepati, in glejte Keesbacher posluša njega in prosi besede, jo dobi in nasvetuje „Dringlichkeitsantrag“ za volitev sekcij, kar se sprejme in volijo se oddelki.

Dr. Sch. pa svetujemo, naj pomisli, da za zdaj nima nobene pravice kramljati z odborniki in jim svojih nasvetov podajati. Ali morda misli, da smo v sedemnajstem stoletji, ko je bil še neki „äusserer Rath“ pri mestnem zastopu?

Iz Velenja 9. apr. XYZ. [Izv. dop.] Zdaj ko se bo nova šolska postava v življenje upeljala, naj se pač na to gleda, da se pravi možje za nadzornike postavijo. Nemšktarji si bodo na vse kriplje prizadevali, da dobijo zopet gospodarstvo v svoje roke. Če se to zgodi, potem imamo nov razlog naše kmečko ljudstvo iz srca obžalovati in milovati. Nemščina se bo slovenskim otrokom čez hrbet v glavo ubijala in se tako kamen k kamenu zlagal za ogromni most, ki ima severno Nemčijo zediniti s sinjo Adrijo. — V bližnjem Št. Ilji se g. župnik Gospodarritsch že šopiri, da bode on gospodaril in svoje nemškutarsko maslo v šoli prodajal. Kako ta gospod, ki slov. narodnost v svoji prevzetnosti tako rad zasmehuje, in še celo pri božji službi iz lece doli burke uganja, razumeva in dopolnuje krščansko ljubezen, skusil je najbolj 58 let stari učitelj g. K., kterega je zarad policijske nerednosti (hotel je namreč učitelj iti s prižgano trsko memo farovža) s krepeljem lastnoročno tako pretepel, da je K. potem nekaj dni bolen ležal! Če se ljudstvo ne postavi krepkejše na noge, bode št. Iljska šola imela v prihodnje dvomljivo čast, da bo najbolj nemškutarska v celi okolici. Torej kmetje! ki učilnico zdržujete in plačujete, nikar ne dopuščajte, da bi se Vašim otrokom vedno v glavo ubijalo, da se „zelje“ po nemški „kraut“ imenuje. Gotovo Vam bo več koristilo, če se Vaši otroci brez dolgih ovinkov naravnost v domačem jeziku nauče, kako naj se zelje gospodarsko prideluje itd. Bodite torej že zdaj pozorni, da Vam ne bo treba kasneje zdihovati zarad slabe šole. Pri Vašem zdihovanji bi ne smeli niti pomilovanja pričakovati, vsakdo bi Vam rekel, da ste slabe šole sami krivi, da torej po starem pregovoru tako ležite, kakor ste si postlali!

V Žetincih, 4. apr. [Izv. dop.] Gotovo Vas bo zanimalo, ako Vam v kratkih potezah načrtam, kako se voli na Ogerskem in zlasti na ogerski meji. Naznanim Vam zdaj to prav lahko, ker sem bil nedavno sam nazoč pri volitvi v Saboti. Pretekli petek na vse jutro so začele po vaseh godbe svirati in dajati s tem znamenje, da je čas iti na volilni prostor. V Gederovcih so se zbirali volilci desne stranke, kterih kandidat je bil grof Žigraj. Od tod so šli z bando in zastavami po vseh vaseh kraj Mure proti Soboti, po vaseh so se jim pridrževali volilci, ki so bili namenjeni za desno stranko glasovati. Pred Soboto jih je čakal že na polji primeren juterni prigrizljej v podporo politične značajnosti, namreč slanina, sir, kruh in nekoliko vedrov vina, ktero so ljudje v škafih in piskrih proč odnašali, da so imele tudi rodovine volilcev kaj zavživati. Ko so se dovolj okrepčali, so se napravili v dolgem sprevodu v Soboto, konjiki so nosili zastave, za njimi so jahali plemenitaši tudi s zastavami, na kterih je bilo zapisano: eljen Žigraj. V sprevodu je imela vsaka vas svojo zastavo, vsi vkup pa so kričali, da so bili že na jutro hripavi. Ne mogel pa bi Vam povedati, ali so jih navduševala načela Deakove stranke, ali pa listič, kterega so imeli varno shranjenega v žepih, in s kterim je vsak volilec opoldne lahko dobil v vsaki soboški krčmi svoje kosilo, t. j. mesa, kruha, 3 poliče vina in 2 cigari. Volitev se je začela ob osmih zjutraj in je trajala brez prenehanja ves dan in vso noč notri do četrte ure zjutraj. Volilna hiša stoji na uličnem oglu in ima v vsako ulico po ena vrata. Pri obeh vratih so stali konjiki tako, da so ulico prepregli. Pri enih vratih so se zbirali privrženci desne, pri drugih oni leve stranke, med njima so pustili vojaki kakih 15 seženj prostega prostora, na kterem so postavili godbe, ki so ves božji dan neprenehoma svirale. Levična stranka je imela dve godbi, desnična pa štiri. Vse ceste in peš-pota so bila z vojaki in panduri zastavljene, tako da volilci desne in leve strani niso mogli med seboj občevati. Prva vojaška straža z 2 panduroma je stala že zunaj mesta na polji in je vsacega volilca vprašala, ali je Žigrajev ali Berkejev (dr. Berke je bil namreč kandidat levične stranke.) Žigrajevce je puščala straža po cesti k desnim vratom, Berkejevce pa je gonila okolo grada na levo stran, kjer so bili ves dan na majhnem prostoru tako natlačeni, da so se komaj geniti mogli. Mnogo jih je moralo celi dan tu ostati brez jedi in pijače, kajti na trgu se ni smel nobeden levičnjak prikazati. Desnična stranka pa se je smela razprostirati po vsem trgu, in si je s svojimi jedilnimi listi in drugimi pripomočki prav veselo kratila dolgi dan. Še za kurjavo se jim je skrbelo; ko se je namreč začelo mračiti, prinesli so grajski hlapci drv na trg in jeli kuriti, desničarji pa okolo ognja. Turška muzika je skrbela za kratek čas. Ob štirih zjutraj je bila volitev končana. Kljubu vsemu pritiskanju z vojaki in panduri, kljubu prestanem mrazu in lakoti je dobil dr. Berke nad 300 glasov več, kakor nasprotni kandidat desničar. Ta izid je desničarje tako osupnil, da jih je naenkrat zmanjkalo, zmagalci pa so jeli kričati in vriskati, da so nadomestili veselje, kar jim ga je po dnevi primanjkovalo. Volitev se je torej končala brez velikega bitja in tepeža, zabranil ga je razpostavljeni eskadron dragonerjev. Samo po cesti od doma in domu so imeli volilci priliko, da so si brez plače kri puščali, glave pobijali, lase skubli itd. Enemu krčmarju so hišo nad glavo zakurili, ker se je drznil biti druzega političnega mnenja, kakor njegovi sosedje. — Naj h koncu le še dostavim, da sem naštel med levičarji 42, med desničarji pa nad 70 zastav.

V Pragi 6. aprila. [Izv. dop.] Ni dolgo kar se je v Pešti pripetilo da je vrednik Böszörmeny v ječi umrl. Znano bo še vsacemu. Kako je bilo razkačeno ljudstvo in v kakošnih zadregah je bila dotična vlada zarad tega. V nekem listu sem zadnjič čital, da cislajtanska vlada posnema popolnoma translajtansko. To je gola resnica. Popolnoma jo poznema. Pred kacimi 4 tedni je nevarno zbolel zdaj zaprti vrednik „Humoristickih listov“ g. Pechanek v ječi. Njegova prošnja, da bi prišel v bolnišnico ni bila uslišana, ostati je moral v ječi, in včeraj se je moral zagovarjati pred sodnijo zavoljo nekih člankov v „Humoristickih listih“, kteri so toženi kaljenja miru. Zdravje g. Pechaneka je bilo tako slabo, da ni mogel pota z ječe v sodnišče sam brez tuje moči storiti. Neglede na to se je konečna obravnava ravno tako dokončala kakor pri druzih zdravih vrednikih. G. Pechanek se ni mogel zagovarjati, ker mu tega bolezen ni pripuščala. Zagovor je pričel s sledečimi besedami: Slavna sodnija! Bolan sem ter ne morem mnogo govoriti, kar mi je tudi tukajšnji zdravnik g. dr. Maška prepovedal. Prosil sem da bila ta obravnava za nekoliko časa preložena; prošnja pa ni bila vslišana.“

Državni pravnik Rapp je nasvetoval 13 mesecov težke ječe s postom vsak prvi in tretji petek vsacega meseca, in 800 gld. zgube na kavciji. — Sodnija ga je obsodila na 2 meseca težke ječe in 200 gld. zgube na kavciji. — Komentar k temu naj si dela vsakdo sam. —

Prvi tabor na Českem, za kterim je sledilo toliko prepovedanih, in kteri je sprožil tudi vse vaše tabore po Slovenskem, je bil pretekli teden vzrok sodnijske obravnave. Obtoženi so bili gg. Vaclav Kratochvil, Vlaclav Janda in Ervin Špindler, zarad zločina kaljenega javnega miru (§. 65) kazenzke postave in zarad kaljenju miru po čl. II. postave od 17. grudna 1862. — G. Špindler je bil spoznan za nedolžnega prve in druge tožbe. Ona dva obtoženca sta bila tudi spoznana za nedolžna kaljenja miru zoper §. 64 kazenske postave, obsojena sta pa na 6 mesesev težke ječe s postom vsak petek zarad kaljenja miru po čl. II. od 17 grudna 1862.

Politični razgled.

Ustavni pododbor državnega zbora je besedoval in sklepal o galiki resoluciji. Padla je od poljske kakor tudi od ministerske strani marsiktera zanimljiva, zlasti od poljske strani marsiktera resnična beseda,

med drugimi, da Galicija od državnega zbora in od Dunaja nima ničesar pričakovati. Toliko pač smemo že zdaj soditi, da drž. zbor ne bo pravičen poljskim tirjatvam. Ali res ostanejo Poljaki mož beseda in zapustè potem državni zbor, to je pri znani omahljivosti teh ljudi drugo vprašanje. —

Ustavoljubni časniki pripovedujejo, da si je ministerstvo česko spravo popolnoma iz glave izbilo, kakor trdé ti listi — v kazen, da se je opozicija dozdaj tako trdoglavno vedla. Morebiti bodo ustavoljubneži temu sporočilu verjeli, mi ne, kajti mi smo si svesti, da mora sedanje ministerstvo tisti dan iti, ko se začenja sprava in pogajanje. Kako se hoče ministerstvo pogajati, ki bi ne moglo niti dosedanjega izjemnega stanja opravičiti? Da pa g. ministri v svojo pogubo ne bodo delali to je razvidno. Drugo pa se tolmači po pregoveru: Rasti trava ali ne, kader mene ne bo več!

Iz Prage se brzojavlja: Češki narodni poslanci, ki svojega poslanstva niso izgubili, pridejo v deželni zbor. Tu bodo protestovali proti izključenju deklarantov, potem pa odišli.

O zagrebškem deželnem zboru se bere v „Zuk.“ ta-le ne ravno prilizna sodba: 1. gospodje uradniški poslanci tako ravnajo proti vsaki parlamentarični šegi, da niti svojega lastnega opravilnika ne spoštujejo. Po opravilniku sme isti govornik o enem predmetu samo dvakrat govoriti; nekteri govorniki pa so pri zadnji seji govorili 3—4krat, dvorni svetovalec Zlatarovič je govoril brez ovinkov 4krat med eno debato. 2. Zagrebška uradniška skupščina se skrbno ogiblje iz lastnega nagiba staviti postavne predloge in si jih raje pusti od bana izročati, samo zato ker se boji, da bi slavni zbor enkrat kaj sešušmaril, kar bi ekscelencema Andrašiju in Rauchu ne bilo po volji. 3. Vlada se daje od deželnega zbora nalašč siliti k reformam, samo da bi jih mogla izvršiti še med sedanjim provizorijem in negledé na deželno korist samo tako, kakor jih tirjajo magjarsko-aristokratične namere. Kesneja odgovorna vlada v sedanjih naredbah ne bo hotela sprejemati nobene odgovornosti. — Konečno se mora še zapisati, da deželni zbor zopet ni imel pravice sklepati, ker je bilo namestu 64 poslancev jih samo 54 nazočih.

Iz Florence se piše dunajskemu listu: V raznih krajih, posebno pa v Neapelnu, Kapri, Milanu, Turinu so zaprli mnogo nižih častnikov in vojakov, ktere dolžé, da so preveč poslušali in ubogali Mazziniste. Kar je do zdaj znanega se častniki niso kompromitirali. V mnogih mestih so vojaki za gotovo določen dan napovedovali začetek upora, tako v Milanu za 25. marca. V Florencu so zadnje dni dobili nekteri častniki, ki so nekdaj pod Garibaldijem služili, brezimena pisma, v kterih jih vabijo, naj bi se 5. aprila s svojimi starimi sobojniki povzdignili proti monarhični zlovladi. — Med tem ko se take reči pišejo zunajnim razlagajo uradni italijanski listi, zakaj ljubi Viktor Emanuel — ženske in trdijo, da naj bo Italija zadovoljna, dokler še Emanuelu gori ženska ljubezen v srcu! Vsej tej ljubezni kljubu je po sporočilih v parlamentu razvidno, da bo finančnemu ministru letos zmanjkalo kakih 80 milijonov, dasiravno je naštel 1084 milijonov dohodkov.

O prijateljstvu, ktero hoče kakor je videti, med Italijo in Avstrijo od dne do dne veče postajati, piše uradni pariški „Constit.:“ „Ako se zdaj približujeta vladarja in deželi, ki so si morali biti nekdaj sovražniki iz razlogov, kterih zdaj ni več, ne izvira še iz tega. da bi hotela Avstrija in Italija svoje moči zato združiti, da bi razdirale mir. Iz tega se samo kaže, da sosednja ljudstva čutijo, ka je prišel čas, da si te državi pokažete, kako ste preteklo pozabile in izrekate željo, naj bi v prihodnje med njima vladal mir in prijateljstvo, ktero bo obojne koristi le podpiralo in pospečevalo. Iz približevanja med Avstrijo in Italijo torej ne gresklepati na vojsko.

Na Romanskem zmaguje pri volitvah toliko da ne povsodi ministerska stranka; skoraj vsi ministri so že voljeni.

Iz Berolina beremo v „Nordd. A. Ztg.“ da se ni nikdar nič dogovarjalo o tem, naj bi se napravila rimska nuncijatura v Berolinu in da ni imel za to niti Rim niti Berolin razlogov. — Berolinsko-dunajski brzovlak je prišel s tečajev, ker so bili hudobneži pot založili. Mašinski vodja je mrtev, drugemu je noge stlačilo. Ostalo železniško osebje in popotniki so se le semtertje nekoliko škodovali.

O Grčiji piše „Ref.“: Vboga Grčija! Sicer ima zopet turškega poslanca v Atenah, vendar pa mora gledati, kako njeni nesrečni rojaki in soverniki umirajo pod turškim maščevanjem. Sporadičnim otokom se z vojno silo jemljó stare pravice. Kandijotom se pobira orožje in njihovi vojvode se vkleneni vlačijo v Carigrad. Istina, konferencija katoliških velemoči sme ponosna biti na svoje turško delo.

Spanjci si bodo morali svojega kralja kje druzje iskati kakor v Portugalu. Po najnovejših telegramih je portugisko ljudstvo tako razjarjeno, da si v Madridu niti ne upajo poslati deputacije k donu Fernandu. O iberiški zvezi pač Portugezi nočejo nič sličati. —

Razne stvari.

* (Naznanilo.) G. korar Kramer je priobčil tole pismo: Iz mnozih dopisov pozvedujem, da je večina volilcev kranjsko-loško-tržiškega okraja nameravala namesti ranjcega gosp. Antona Kos-a kot poslanca v deželni zbor mene voliti. — Tega zaupanja sem sicer prav vesel in tudi prav hvaležen. Ali prepričan o veliki važnosti in pa težavi poslanstva ravno v sedanjih časih, in želeč, da se odvrne vsaka pomota med volilci, ne morem se zdržati, da ne bi očitno tudi jaz priporočal zmožnejšega in v vseh zadevah izvrstno znajdenega, poštenega in vrnega rodoljuba, po „Novicah“ in „Danici“ priporočanega gospoda dr. Razlag-a. Prosim tedaj volilce vse: naj enoglasno namesti mene voljo njega! Boljšega zastopnika v naših mnogovrstnih potrebah ni treba iskati in ga tudi ni lahko dobiti. Mož je, da Bog daj veliko takih!

* (Iz mestnega zbora ljubljanskega). Naš dopisnik iz Ljubljane je bil dobro podučen, ko je pisal, da se bo takoj v prvi seji novega zbora zopet znižala letna plača županova, ki se je bila pod županom dr. Costom zvišala na 2000 gld. G. Stedry je stavil dotični nasvet in ga, podpiral posebno s tem, da ima srenja itak mnogo mogo stroškov, tudi še plačil na dolgu itd. Razen tega je županova plača samo odškodnina za više stroške, ktere vsacega župana zadenejo, nikakor pa ne plačilo za njegovo delovanje. Nasvet je bil soglasno sprejet. Ta sklep se bo Slovencem pri prihodnjih volitvah gotovo brez konca in kraja očital.

* (Porotne sodnije). V Pragi je že sestavljen spisek onih mož, ki smejo biti porotniki. Vseh vkupe jih je 3000.

* (Rušenje graškega grada.) Vsredo zvečer je na vrhu graškega grada odkrhuil 3 cente težak kamen in je s težo 40 centov padel na streho hiše št. 255 v drugem žaklju (II. sackgasse). Tu je prebil streho, je zelo poškodoval strop, kterega pa ni mogel prebiti, ker je padel na močan hlod. K sreči ni kamen nikogar poškodoval.

* (Prihodnji c. kr. namestnik na Češkem) bo kakor pripoveduje „Vaterl.“, grof Buhoslav Chotek, nekdaj poslanec v Virtembergu.

* (Tiskovna svoboda.) Neka francoska brošura odgovarja na vprašanje: „Komu je podobna država, ki zatira tiskovno svobodo“ s sledečim odgovorom: „„Taka država je podobna mestu Sibaritov, kjer so vse peteline odpravili, da so mogli tudi po dnevi spati.““

* (Welička.) Iz Krakove se brzojavlja dunajskim listom, da so razpočili bistveni deli največe mašine sikalnice.

* (Kapelansko društvo.) Iz Ptuja nam 6. apr. piše prijatelj našega lista: Denes so bile tu videti prve lastovke in pa Vaš dopis od tod gledé zedinjenja kaplanov, ktero gotovo resnica postane — potem pa smo močni proti vsem krivicam, in zahtevali bodemo nazaj, kar je našega! Kar vemo, bo to društvo prvo te vrste v Avstriji. Naj bi mu v kratkem napočil rojstni dan!

* (O delitvi srebernih svetinj za pridno sadjerejo mladima sadjerejcema) poroča gospod Fid. Terpinec družbi kmetijski, da je svetinjo gosp. Francetu Kadivcu v Škofji Loki izročil administrator loške grajščine, svetinjo mlademu gosp. Jožefu Jarcu v Medvodah pa prečastiti gosp. fajmošter Tomec v Preskvi na sv. Jožefa dan z gèslom Vodnikove pesmi:

„Jablane, hruške in druge cepe
Cepi v mladosti za stare zobe“!

Oba mladeniča, ki imata posebno veselje do sadjereje in živo priznavata njeno veliko korist, sta očitno ginjena sprejela lepi spominek naše kmetijske družbe in obljubila, da hočeta marljivo delati na povzdigo vrtnarstva domačega. Le tako naprej! jim kličemo tudi mi. — Pri tej priliki naznanja gosp. Fid. Trpinec kmetijski družbi hvalevredno novico, da je vrt loške grajščine zasaditi dal z najžlahnejšinimi plemeni sadnih dreves, ki jih je dobil iz Verone in pa iz Tirolov iz slavanoznanega vrta rajncega nadvojvode Janeza v Bocen-u, in da bojo sadjerejci okolice loške vprihodnje lahko cepičev teh žlahnih plemen dobivali. (Nov.)

Listnica:

G. V. R. v Tr.: Se bo zgodilo, kakor tirjate. — Gosp. pisatelju spisa „o zadrugah“: Ko bi priobčili Vaš „testament“, nakopljemo si na glavo sovraštvo vseh Vaših mlajših in starejih vrstnikov. Kaj jih ne poznate? — „Drugovi“ v Celji: Na zdravje! — G. Podgoričan: Obljubljeno nadaljevanje? Ne spravljajte nas v zadrego, da bi morali novelo pustiti nedokončano, prosimo!

Razjasnilo in priporočilo!

Da upokojim svoje podpornike, izrekam, da v mojih kakor znano prav velikih izložbinih omarah ni najti niti pakfona niti druzega goljufivega blaga, kar so si predrznile pripovedovati nektere osebnosti, ki bi rade pametne bile.

Da tako žalostno krušno nevošljivost krepko zavrnem, plačam 100 cekinov ali pa primeren znesek v bankni valuti po vsakokratnem dnevnem kursu vsacemu, kdor mi v obéh mojih izlogah najde le eno če tudi še tako majhno stvar, ki bi ne spadala pod rubriko: juveli, srebrnina ali zlatina.

Ob enem priporočam svojo zalogo blaga, ko bi ena ali druga stvar ne bila popolnoma po ušeči, kar se v vsaki veči kupčiji sem ter tje lahko primeri, mi je vsled mojih zvez s prvimi fabrikami prav lahko mogoče, v malo dneh ustreči posameznim željam.

Da se vsi v moje delo spadajoči popravki le pri meni najbolje izdelujejo, je itak že tako znano, da se mi odveč zdi še kaj več o tem govoriti.

August Thiel,
juvelir, zlatar in sreberninar v Marboru,
gosposke ulice, Payerjeva hiša.

Izdatelj in odgovorni vrednik **Anton Tomšič.** Lastniki: **Dr. Jože Vošnjak in drugi.** Tiskar **Eduard Janžič.**